

GLAS TISTIŃ, KI SE UČIJO PISATI IN BRATI V EVROPI

MANIFEST

II

Kdo smo?

Smo **odrasli ljudje** iz Belgije, Francije, Nemčije, Irske, Nizozemske, Škotske in Španije, **ki se učimo brati in pisati**. Ta manifest smo razvili v okviru Evropskega omrežja za pismenost in matematično pismenost (2009 – 2012).

Radi bi delili in promovirali naše dejavnosti in cilje, tako da skupaj lahko dosežemo **izobraževanje za vse**.

Evropski parlament se mora tega zavedati in pomagati, da se objavi podatek o številu ljudi, ki imajo težave z branjem in pisanjem. Imamo pravico, da se naša problematika vključi v evropske politike kot prednostna naloga.

Da se to doseže, je potrebno več sodelovanja z Evropskim parlamentom in med državami.

www.eur-alpha.eu

**Več ko se naučimo,
več se hočemo naučiti.**

**Več ko napišemo,
več hočemo napisati.**

**Več ko preberemo,
več hočemo prebrati.**

Besede so postale naše prijateljice.

Kaj hočemo?

1 Imeti glas v Evropi

Da bi to dosegli, morajo evropske politike vključevati naša mnenja in poskrbeti za naše potrebe. To bi pomagalo zagotoviti potrebno podporo za naše učenje.

2 Več vlaganja v izobraževanje odraslih, posebej v veščine pisanja in branja, matematične pismenosti in informacijske tehnologije

Vlaganje v izobraževanje odraslih pomeni:

- boljše usposabljanje za vse delavce in za nezaposlene,
- bolj družbeno aktivne starejše ljudi,
- drugo priložnost za mlade, ki so zgodaj zapustili šolo,
- izboljšano zdravje učencev, družin in skupnosti,
- izboljšano uspešnost izobraževanja za otroke s pomočjo družinskega učenja.

Hočemo, da je osnovno izobraževanje odraslih:

- ODPRTO ZA VSE,
- BREZPLAČNO ZA VSE, neglede na narodnost, spol, sposobnosti, družbeni status,
- dostopnost na delovnem mestu.

3 Neposredno sodelovati v projektih in centrih za izobraževanje odraslih

Ponudniki izobraževanja, oblikovalci politik in drugi relevantni akterji morajo promovirati:

- izobraževalne projekte in druge relevantne projekte, v katerih sodelujemo, tako da bo naš glas štel. To pomeni, da je učencem treba vedno dovoliti, da razpravljajo, odločajo in organizirajo projekte.
- projekte, ki jih vodijo zveze ali organizacije učencev, posebej če vključujejo mnogo učencev, ki so na osnovni ravni izobraževanja.

4 Usposobljevalci morajo biti posebej usposobljeni za poučevanje v izobraževanju odraslih

Hočemo izobraževanje, ki je zasnovano na dialogu, rezultatih in dobrem skupinskem okolju. Usposobljevalci morajo dobiti najboljše usposabljanje za metodologije izobraževanja odraslih in relevantno znanje. To usposabljanje mora vključevati najbolj mednarodno priznane prispevke o izobraževanju odraslih, na primer pristop kritične pedagogike Paula Freirea.

5 Definirati kaj, kako in zakaj se hočemo učiti. Hočemo imeti besedo pri tem, kako so zasnovane politike in izobraževalni programi

Hočemo, da se nas posluša, ko kot učenci postavljamo relevantna vprašanja. Ko se nas posluša, imamo:

- več neodvisnosti,
- boljše službe in
- več samozavesti.

Konkretni predlogi so v dodatku k temu manifestu.

6 Politiki naj bodo vključeni v naš manifest in naj pristanejo na specifične zaveze

Hočemo, da se politiki in politike bolj specifično zavežejo k uresničevanju našega manifesta. Hočemo specifična dejanja, ki bodo zagotovila, da relevantne evropske politike promovirajo programe pismenosti, zasnovane na naših zahtevah.

7 Razširiti glas po svetu in imeti tudi več stikov z več učenci iz različnih držav

Naš cilj je, da se učenci in odrasli, ki potrebujejo opismenjevanje, v Evropi in po vsem svetu naučijo brati in pisati. Prosimo, da nam pomagate širiti ta manifest po vseh vaših omrežjih, da jih spodbudite, da stopijo v stik z nami, tako da bodo učenci močnejši in združeni.

Ta zadnja verzija je bila potrjena v Lizboni 6. decembra 2011.

Ko se bo vse naštetu odrazilo v dejanjih, bo družba bolj pravična, zgrajena na solidarnosti, državljani bodo bolj sodelovali in težav s pismenostjo ne bo več.

Dodatek

KAJ BI SE RADI NAUČILI?

- Brati, da bomo sposobni napisati uradna pisma, obrazce in elektronska sporočila
- Brati, pisati, razložiti, kaj hočemo, biti razumljeni
- Biti sposobni uporabljati informacijsko in komunikacijsko tehnologijo
- Branja za varnost
- Branja in pisanja za študij ter izobraževanje
- Branja, ki omogoča poznavanje naših pravic, tako da se lahko sliši naš glas
- Branja, ki nam omogoča potovanje in odhod v tujino
- Branja za delovne namene
- Naučiti se novih veščin in učiti se od drugih ljudi
- Drugih jezikov
- Kako se pripraviti na vozniški izpit
- Izračunati in razumeti vrednost denarja
- Kako se znebiti osramočenosti naše preteklosti in naše sedanjosti
- Naučiti se, kako deluje DRUŽBA:
 - administracija: banke, socialne službe, poštni urad, delovne pogodbe, vpis na občini, sindikati, delovni centri in centri za usposabljanje ...
 - Zdravstvo: bolnišnice, splošni zdravniki, ustanove za zdravstveno nego
 - Izobraževanje: šolski sistem
 - Poklicno svetovanje
 - Vlada: kako deluje (regije, parlament ...), subvencije, kdo sprejema odločitve? Zakaj? Kje se sprejema te odločitve?
 - Politike, politične stranke, da bomo vedeli, koga lahko volimo
 - Obstoječi politični režimi, demokratični režimi, diktature ... Kakšne režime imajo posamezne države? Kje in zakaj?

ZAKAJ SE HOČEMO UČITI?

- Da bi izboljšali kakovost naših življenj
- Da bi imeli glas
- Da bi bili bolj samozavestni
- Da bi pomagali sebi in drugim
- Da bi poznali naše pravice
- Da bi dobili kvalifikacije in bili enakopravni
- Da bi se počutili bolj vključene
- Da bi našli načine za obvladovanje disleksije
- Da bi se povezali z drugimi ljudmi
- Da bi lahko začeli živeti in se ne bi več ukvarjali samo s preživetjem
- Da ne bi bili več ujetniki naše sedanosti in da bi bili sposobni svobodno premišljevati o prihodnosti
- Da bi bili prepoznani, da bi bili vidni v družbi
- Da bi bili na voljo svojim otrokom v času osnovnošolskega izobraževanja (od šestega do dvanajstega leta)
- Da bi bili sposobni prevzeti odgovornost ne samo v individualnem življenju, temveč tudi v kolektivnem odločanju

KAKO SE HOČEMO UČITI?

- V skupini
- V bližini doma
- Na delovnem mestu
- Iz oči v oči
- Učenje razdeliti na učenje doma in učenje iz oči v oči
- Podnevi
- Za konec tedna
- Elektronsko učenje
- Uporabljaajoč tehnologijo
- Brezplačen dostop do izobraževanja ali bolj enostaven dostop za tiste od nas, ki imajo težave
- Več ur, namenjenih usposabljanju čez dan, zvečer
- Veliko več krajev, kjer se lahko učimo
- Usposabljanje, ki nas motivira
- Dobra orodja: gradivo prilagojeno odraslim učencem in specifično za izobraževanje odraslih
- Znanje o tem, kaj smo dosegli in kje smo
- Vrednotenje: trenutki, v katerih ponovno premislimo, ali smo v učnem procesu dosegli napredek ali ne
- Varstvo otrok (medtem ko se učimo v učilnici)
- Zunanji viri: knjižnice
- V dobro razsvetljenih učilnicah, ki so dovolj velike za delo v majhnih skupinah
- Nihče se ne sme spotoma zgubiti

KAKO HOČEMO, DA SE NAŠI POLITIKI IN PODJETJA VKLJUČIJO V IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH?

- Ustanovitev Ministrstva za izobraževanje odraslih
- Sodelovanje bogatih podjetij pri financiranju usposabljanja za pismenost
- Sodelovanje Evrope, da se prioritizira usposabljanja za pismenost
- Bolj enake pravice in manj determinizma
- Bolj odločne in pripravljene politike s strani politikov
- politike, ki dokažejo, da dejansko ukrepajo in da je pismenost njihova prednostna naloga
- Predstavniki naj ne hodijo samo na seminarje ali konference, o realnosti se morajo prepričati na lastne oči
- Najti moramo pravo vabo, da jih pritegnemo (vabila na kosilo, seznaniti jih je treba z dobrimi primeri od drugod)
- Več sodelovanja med državami

HOČEMO

- 1 Imeti glas v Evropi
- 2 Več vlaganja v izobraževanje odraslih, posebej v večšine pisanja in branja, matematične pismenosti in informacijske tehnologije
- 3 Neposredno sodelovati v projektih in centrih za izobraževanje odraslih
- 4 Usposobljevalci morajo biti posebej usposobljeni za poučevanje v izobraževanju odraslih
- 5 Definirati kaj, kako in zakaj se hočemo naučiti. Hočemo imeti besedo pri tem, kako so zasnovane politike in izobraževalni programi
- 6 Politiki naj bodo vključeni v naš manifest in naj pristanejo na specifične zaveze
- 7 Razširiti glas po svetu in imeti tudi več stikov z več učenci iz različnih držav

www.eur-alpha.eu

S podpora programa Evropske unije Grundtvig

Ta projekt se financira s podporo Evropske komisije. Ta publikacija odseva samo poglede avtorja in komisija ni odgovorna za katerokoli uporabo informacij v tej publikaciji.